

Švýcarský HESS dodá 60 tříčlánkových elektrobusů do Austrálie

11.08 2022 19:34, Libor Hinčica, Autobusy

Po úspěšných zkouškách prototypu schválilo vedení města Brisbane v Austrálii pořízení šedesáti tříčlánkových elektrobusů švýcarského výrobce HESS, které by měly sloužit na místním systému „metra“. Ten bude řešen jako tzv. BRT (*Bus Rapid Transit*) systém, jenž bude mít dvě linky. Autobusové řešení bylo upřednostněno před budováním kolejové dopravy, která přitom zažívá v Austrálii v posledních letech renesanci a která by jistě v třetím největším městě nejmenšího kontinentu našla své uplatnění, zvláště vezmeme-li v potaz, že v Brisbane dnes žije okolo 2,3 mil. obyvatel.

Dvojice linek BRT, které se vzájemně v centrální části překrývají, bude řešena jako maximálně oddělná od okolního provozu a zahrnovat bude i tunelový úsek. Pro provoz se s šedesáti tříčlánkovými elektrobusy počítalo od začátku. Výběrové řízení na dodání vozidel a technologie nabíjení bylo vypsané v září 2018 a ukončeno o rok později, kdy byl jako vítěz vybrán švýcarský HESS ve spolupráci s ABB. HESS měl být zodpovědný za dodávku vozidel, ABB pak za systém nabíjení, přičemž se uvádělo, že byl vybrán systém nabíjení nazývaný výrobcem jako TOSA.

Systém TOSA byl poprvé uveden do provozu v roce 2013 ve švýcarské Ženevě v rámci pilotního projektu. Zejména výrobce nabíjecí části, tj. společnost ABB, následně investoval nemalé prostředky do propagace této technologie, avšak odezva trhu byla vlažná (pro jednu linku si jej objednala v roce 2017 opět jenom Ženeva). Proti většímu rozšíření technologie se stavěly zejména vysoké náklady na pořízení a závislost vozidel na infrastruktuře. TOSA počítá s tím, že jsou v daných rozmezech (původně se uvádělo jen do 1,5 až 2 km) vybudovány nabíjecí stanice s vysokým výkonem (400 až 600 kW), ke kterým se elektrobus připojí, jakmile do zastávky vjede a během krátké doby „vcucne“ energii do baterií. Nabíjení na konečných se poté provádělo sníženým výkonem okolo 200 kW. V Brisbane má být použita varianta odpovídající spíše systému příležitostného nabíjení. Nabíječky

budou totiž vybudovány pouze na čtyřech konečných a nabíjecí výkon má být 600 kW. Lze očekávat, že při takto vysokém výkonu se bude muset podnik vypořádat s vysokými energetickými ztrátami.

Celkové náklady na vybudování dvojice tras o celkové délce 21 km, nákup šesti desítek vozidel a nabíjecí infrastruktury byly vyčísleny (v roce 2019) na 1,244 mld. australských dolarů, tj. přibližně 21 mld. Kč. Většinu z této sumy (944 mil. australských dolarů/15,9 mld. Kč) má uhradit město Brisbane, zbylých 300 mil. australských dolarů (cca 5,1 mld. Kč) má zaplatit centrální vláda.

Přestože byl HESS vybrán jako dodavatel již v září 2019, musel nejprve prokázat splnění požadovaných vlastností vozidla na pilotním voze. Ten byl do Brisbane dodán již v dubnu 2022. Teprve po úspěšném zvládnutí zkoušek, zahrnujících například jízdní zkoušky, manévrovatelnost vozidla, měření zrychlení, brzdné dráhy či spotřeby elektrické energie, bylo potvrzeno, že může HESS se zakázkou na 24,5 m dlouhé vozy lightTram definitivně počítat. Předpokládá se, že všech šedesát elektrobusů bude v Brisbane k dispozici na konci roku 2023.

Url: [Švýcarský HESS dodá 60 tříčlánkových elektrobusů do Austrálie](#)